

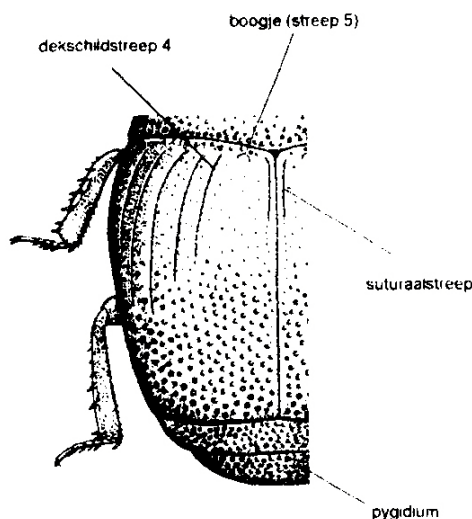
CURCULIONIDAE					
<i>Otiorhynchus ovatus</i> (L.)	ba, de	Div	<i>Stenopelmus rufinasus</i> Gyll.	ba, de	BD, JC
<i>Strophosoma fulvicorne</i> Walt.	ba	CS	<i>Bagous limosus</i> (Gyll.)	de	BD, OV
<i>Strophosoma melanogrammum</i>	ba	CS, OV	<i>Bagous glabrirostris</i> (Herbst)	de	KR
<i>Strophosoma capitatum</i> (Geer)	ba	BD, CS	<i>Hydronomus alismatis</i> (Marsh.)	de	OV
<i>Strophosoma sus</i> Steph.	ba, du	CS	<i>Tanysphyrus lemnae</i> (Payk.)	ba	JC
<i>Sitona griseus</i> (F.)	ba	CS	<i>Notaris acridulus</i> (L.)	de	KR
<i>Sitona ononidis</i> Shp.	ba	OV	<i>Thryogenes scirrhosus</i> (Gyll.)	de	KR
<i>Sitona lepidus</i> Gyll.	ba	OV	<i>Pelenomus comari</i> (Hbst.)	ba, de	OV
<i>Cossonus linearis</i> (F.)	de	KR	<i>Pelenomus</i> sp.	ba	KR, OV

Proeftabel en autecologie van het genus *Gnathoncus* Jacquelin-Duval (Histeridae).

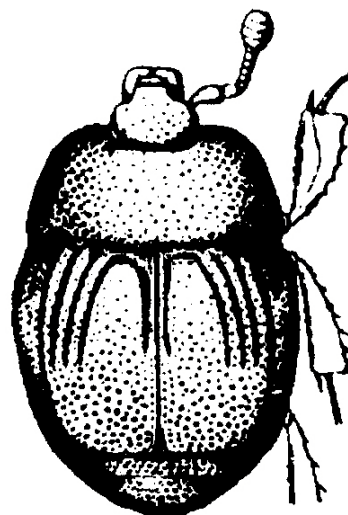
Henk Vallenduuk

Het genus *Gnathoncus* Jacquelin-Duval, 1858

De kop is glad en is voorzien van een ruime bestippeling en de frontaalstreep ontbreekt geheel. Het halsschild is geheel, maar ruim, bestippeld waarbij de stippels in het midden wijder uiteen geplaatst zijn dan aan de randen. De vier dekschildstrepen zijn voorzien van stippels en lopen tot iets voorbij de helft van het dekschild. De naadstreep loopt tot ongeveer halverwege het dekschild. Aan de voorrand bevindt zich een klein boogje tussen de naadstreep en dekschildstreep 4. De bestippeling op het voorste deel is veel ruimer dan op het achterste deel. Op de voorschouwen is de afstand tussen de eerste en de tweede tand groter dan de afzonderlijke afstanden tussen de daaropvolgende tanden. De soorten zijn niet eenvoudig van elkaar te onderscheiden. Ze leven vooral in allerlei vogelnesten, maar enkele soorten zijn af en toe op aas te vinden.

figuur 1. linker dekschild met terminologie

G. buyssoni (Auzat, 1917)

Om de kevers van dit genus goed te kunnen bekijken is het noodzakelijk dat de kevers goed schoongemaakt worden. De glimmende kevers kunnen pas goed bekeken worden als de spiegeling opgeheven is door bijvoorbeeld een stukje perkamentpapier tussen object en microscoopverlichting te plaatsen. Het beste kunnen de kevers niet opgeplakt zijn, zodat ze in een kuiltje in een piepschuimplaatje in de goede stand gelegd kunnen worden. Een juiste lichtval maakt heel veel uit bij het bekijken.

De suturaalstreep is bij *G. buyssoni* nogal eens korter dan gewoonlijk, maar wanneer deze volledig ontwikkeld is, is dit kenmerk reeds voldoende.

Bekijk het pygidium bij een vergroting van 40-50x om de reticulatie, indien aanwezig, goed waar te kunnen nemen. In het geval het oppervlak zo goed als geheel glad lijkt tussen de stippels, slechts hier en daar een lijntje daargelaten, is er sprake van een 'glad' pygidium.

Gnathoncus buyssoni Auzat, 1917

Aanvullende kenmerken – De stippels in het midden van het halsschild zijn iets dichter bij elkaar geplaatst dan die op de voorste helft van het dekschild. De stippels van het halsschild en van het dekschild zijn even groot. Aantal tanden op de buitenzijde van de voorschenen: 6-7. Tussen de ronde stippels op het pygidium niet geheel glad vanwege de tamelijk grove microsculptuur. De microsculptuur bestaat uit dunne lijntjes, die veelal straalsgewijs rondom de stippels staan. De tussenruimte tussen de stippels is maximaal even groot als de afmeting van de stippels afzonderlijk. Lengte: 2,0-3,4 mm.

Oecologie – In bossen, tuinen en (rivier)bossen. Meestal in nesten van vogels die in boomholtes broeden; vaak in nestkastjes. Wordt soms op aas, rottende boompaddestoelen en in stalmest aangetroffen.

Verspreiding – Geheel Europa en overal algemeen.

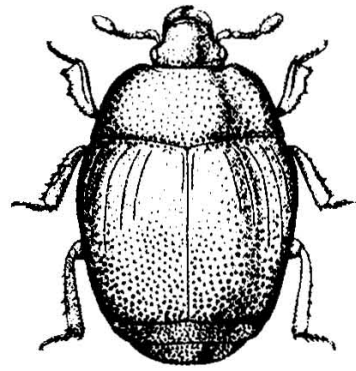
Gnathoncus communis (Marseul, 1862)

G. schmidtii, Reitter

Aanvullende kenmerken – De stippels in het midden van het halsschild zijn iets dichter bij elkaar geplaatst dan die op de voorste helft van het dekschild. De stippels van het halsschild en van het dekschild zijn even groot. Aantal tanden op de buitenzijde van de voorschenen: 6-7. Tussen de ovale stippels op het pygidium niet geheel glad vanwege de fijne microsculptuur. De microsculptuur bestaat uit dunne lijntjes, die veelal dwarsgericht tussen de stippels staan. De tussenruimte tussen de stippels is ongeveer even groot als de afmeting van de stippels afzonderlijk. Lengte: 1,8-2,6 mm.

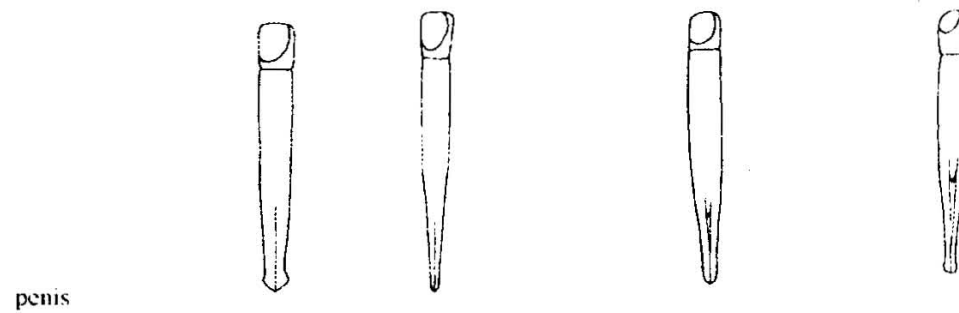
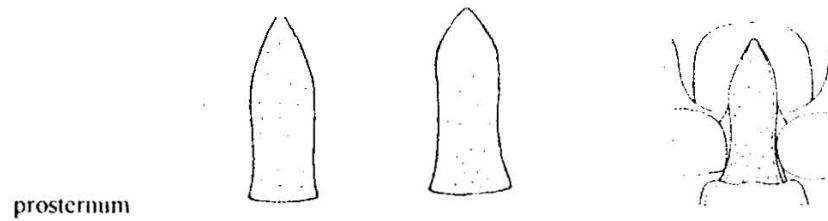
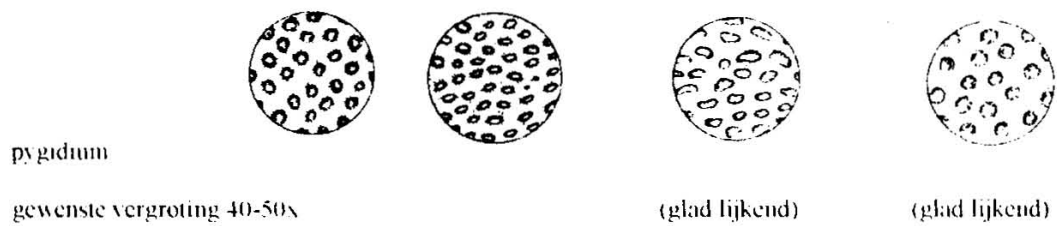
Oecologie – In bossen, parken, tuinen en (rivier)bossen. Meestal in vogelnesten met mogelijk voorkeur voor grotere vogels zoals kauw en spreeuw, in kippenhokken en duiventillen.

Verspreiding – Geheel Europa, maar voornamelijk Noord-Rusland (?). Niet algemeen.

*G. rotundatus**G. nanmetensis*

Tabellarisch overzicht van de belangrijkste kenmerken:

	<i>huyssoni</i>	<i>communis</i>	<i>rotundatus</i>	<i>nanmetensis</i>
pygidium	reticulatie	reticulatie	glad	glad
vorm stippels	rond	ovaal	ovaal	rond
lengte sut.streep	1/3-1/2	1/10-1/6	1/10-1/6	1/10-1/5

Gnathoncus nannetensis (Marseul, 1862)

Aanvullende kenmerken – De stippels in het midden van het halsschild staan ruimer uit elkaar dan die op het voorste deel van het dekschild. De stippels van het halsschild zijn groter dan die op het voorste deel van het dekschild. Voorste deel van het dekschild slechts zwak bestippeld. Aantal tanden op de buitenzijde van de voorschenen: 6-7. Tussen de ronde stippels op het pygidium nagenoeg glad. De ruimte tussen de stippels is groter dan de afmeting van de stippels afzonderlijk. Lengte: 2,4-3,8 mm.

Oecologie – In bossen, parken, tuinen en (rivier)bossen. Vooral in vogelnesten, kippenhokken en duiventillen. Ook wel eens op aas, in rottende paddestoelen, in boommolm en stalmest.

Verspreiding – Geheel palearctisch maar tamelijk zeldzaam. Komt hoofdzakelijk voor in Euro-Siberië.

Gnathoncus rotundatus (Kugelann, 1792)

Hister nanus (Scriba, 1790)

G. punctulatus Thomson, 1862

Aanvullende kenmerken – De stippels in het midden van het halsschild staan even ruim uit elkaar als de stippels op de voorste helft van het dekschild. De stippels van hals- en dekschild zijn even groot. Aantal tanden op de buitenzijde van de voorschenen: 6-7. Tussen de langwerpige stippels op het pygidium nagenoeg glad. Lengte: 1,5-2,8 mm.

Oecologie – In bossen, parken, tuinen en (rivier)bossen. Meestal in vogelnesten met mogelijk voorkeur voor grotere vogels zoals kauw en spreeuw, in kippenhokken en duiventillen. Soms ook op aas, uitwerpselen en in stalmest.

Verspreiding – Geheel palearctisch.

Keverboeken in 1994

Oscar Vorst

In deze nieuwe rubriek een overzicht van nieuwe boeken verschenen in de afgelopen jaren. Dit overzicht is vanzelfsprekend verre van volledig en poogt alleen kort enkele voor de nederlandse coleopteroloog interessante werken aan te stippen. Boeken die alleen betrekking hebben op exotische kevers of op een slechts zeer beperkte soortgroep vallen alleen daarom reeds buiten het kader. Deze keer het jaar 1994.

DOGUET, S, 1994. *Coléoptères Chrysomelidae, Volume 2 Alticinae; Faune de France 80: ix, 694*. Fédération Française des Sociétés de Sciences Naturelles, 57 rue Cuvier, 75231 Paris Cedex 05, Frankrijk. ISBN 2-903052-14-X

Een fraaie uitgave die alle franse Alticinae behandelt. Naast goede afbeeldingen van spermathecae en aedeagi van alle behandelde soorten wordt de biologie en verspreiding uitgebreid besproken. Met tabellen tot de larven, zover bekend.